

Dosarul nr. 1ra-1070/22
1-19157689-01-1ra-19072022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte: Toma Nadejda
Judecătorii: Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Șendrea (la moment Grițco) Oleg
xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.10.2019 – 02.10.2020;
Instanța de apel: 21.10.2020 – 08.12.2021;
Instanța de recurs: 19.07.2022 – 16.11.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 octombrie 2020, Șendrea (la moment Grițco) Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg, pentru un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost dispusă încasarea din contul lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Șendrea (la moment Grițco) Oleg în noaptea de 07 iulie 2019, aproximativ ora 01:10, fiind în stare de ebrietate, revenind la domiciliul soției Șendrea Olga de pe str. xxxxx, mun. Chișinău, s-a adresat către aceasta cu cuvinte necenzurate, înjosind-o, a amenințat-o cu răfuiala fizică, cerându-i să-i fie deschisă ușa de la intrare în domiciliu. Ulterior, deoarece Șendrea Olga nu i-a descuiat ușa, a deteriorat-o și a pătruns în domiciliu, unde i-a aplicat acesteia lovituri cu palma peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201902D1673 din 15 august 2019, echimoze la nivelul ambilor

genunchi, leziuni ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel, acțiunile lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg, au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, *acțiunea intenționată săvârșită de un membru al familiei în privința altui altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scopul de impunere a voinței.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță eronat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, or, s-a constatat că Șendrea (la moment Grițco) Oleg a săvârșit infracțiunea de violență în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altul membru al familiei, manifestată prin intimidare în scopul de impunere a voinței.

În opinia părții acuzării, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei, nu este una echitabilă, și aceasta nu va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducarea vinovatului. Mai mult, prima instanță în partea descriptivă a sentinței, a constatat că inculpatul nu a conștientizat ilegalitatea și gravitatea acțiunilor sale.

Prin urmare, partea acuzării a menționat că prima instanță nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a inculpatului la faza de urmărire penală, de faptul că Șendrea (la moment Grițco) Oleg anterior s-a aflat în conflict cu legea penală și pedepsele aplicate anterior, nu și-au atins scopul.

În concluzie, acuzarea a reiterat faptul că pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blândă și nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a persoanei care a săvârșit infracțiunea.

4. Avocatul Andrușciac Victor în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Șendrea (la moment Grițco) Oleg să fie achitat de învinuirea înaintată.

În motivarea apelului a indicat, că vinovăția inculpatului nu a fost probată, iar în cadrul cercetării judecătorești, partea acuzării nu a administrat și nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă, care ar demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

5. Avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului, a contestat sentința

cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Șendrea (la moment Grițco) Oleg să fie achitat de învinuirea înaintată, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță în sentință s-a limitat la descrierea definiției despre violența în familie, declarațiile inculpatului, părții vătămate și ale martorilor, fără a face o analiză a acestora, ignorând faptul că declarațiile martorilor se combat prin declarațiile părții vătămate.

Prin urmare, partea apărării a menționat că deși prima instanță a constatat că inculpatul a pătruns în domiciliu, totuși această circumstanță nu a fost probată, or, nici un martor nu a indicat că inculpatul a pătruns în domiciliu.

De asemenea, a susținut că conform faptei reținute în privința inculpatului, de către prima instanță, acesta i-a aplicat lui Șendrea Olga lovituri cu palma peste diferite părți ale corpului, ceea ce contravine concluziei raportului de expertiză din 15 august 2019, potrivit căreia la partea vătămată s-a constatat echimoze doar la nivelul ambilor genunchi.

Mai mult, partea apărării a precizat că prima instanță, deși a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, totuși acțiunile faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, nu corespund, or, organul de urmărire penală precum și prima instanță nu a reținut în fapta incriminată inculpatului izolarea, intimidarea în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, nu a arătat prin care acțiuni ale inculpatului se exprimă izolarea, intimidarea în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, astfel fiind ignorate prevederile art. 113 Cod penal.

În acest context, partea apărării a conchis că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal.

Or, în contextul în care s-ar fi demonstrat prezența oricăror forme de violență în acțiunile inculpatului, acestea urmau a fi calificate în baza 78¹ Cod contravențional.

În concluzie, partea apărării a reiterat faptul că prima instanță greșit a constatat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, și ignorând prevederile art. 24 Cod penal, a pus la baza sentinței de condamnare doar declarațiile părții vătămate, nefiind luate în considerație celelalte probe administrate la materialele cauzei penale.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocații Andrușciac Victor și Procopie Zaharia în numele inculpatului, admis apelul părții acuzării, casată parțial sentința primei instanțe, în partea individualizării pedepsei stabilite lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Șendrea (la moment Grițco) Oleg, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit

pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

6.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că în ședința instanței de apel, inculpatul nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare prin încheierea din 03 noiembrie 2021 (d.c.nr. 2021010378), iar potrivit extrasului din Registrul de Stat al Populației, numele lui „Șendrea”, a fost modificat la 25 februarie 2020 în „Grițco”.

Astfel, analizând declarațiile inculpatului date în cadrul ședinței primei instanțe, instanța de apel a constatat că deși inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg, nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, vina acestuia se confirmă integral prin declarațiile părții vătămate și ale martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, și anume: *declarațiile părții vătămate Șendrea Olga; declarațiile martorului Leorda Ana; declarațiile martorului Leorda Valeriu; declarațiile martorului Crăciun Serghei; procesul-verbal de confruntare efectuată între partea vătămată Șendrea Olga și bănuitul Șendrea Oleg (f.d.81-84); procesul-verbal de expertiză judiciară nr.201902D1673 din 15 august 2019 (f.d.40-41); raportul de constatare psihologică a persoanei Șendrea Olga (f.d.46-47).*

Prin urmare, instanța de apel a menționat că reieșind din analiza cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate și ale martorilor audiați în ședința de judecată, în coroborare cu raportul de expertiză judiciară nr. 201902D1673 din 15 august 2019, raportul de evaluare psihologică a părții vătămate nr. 260 din 31 iulie 2019, toate probele fiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, se constată că inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg a săvârșit infracțiunea incriminată.

În acest context, ținând cont de relațiile sociale la care s-a atentat, în raport cu Legea nr. 145 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie și constatările Curții Europene a Drepturilor Omului sub acest aspect, instanța de apel a condamnat acțiunile de violență manifestate de către Șendrea (la moment Grițco) Oleg în privința fostei soții, Șendrea Olga.

Așadar, reținând prevederile art. art. 2, 3 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 145 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, art. 133¹ lit. a) Cod penal, instanța de apel a reținut că Șendrea (la moment Grițco) Oleg în raport cu fosta sa soție, Șendrea Olga, în condiția conlocuirii lor pe str. Ion Inculeț, 21, mun. Chișinău, până la săvârșirea faptei prejudiciabile, constituie subiect al infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal și urmează a fi tras la răspundere penală pentru fapta incriminată.

Constatând că sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, instanța de apel a stabilit că în afara oricărui dubiu rezonabil, fapta există, a fost săvârșită de inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg și constituie infracțiunea incriminată acestuia.

Instanța de apel a apreciat că poziția inculpatului și a părții apărării de nerecunoaștere a vinovăției, nu echivalează cu achitarea inculpatului, în contextul în care au fost administrate probe incontestabile, pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, demonstrează că Șendrea (la moment Grițco) Oleg a săvârșit infracțiunea incriminată. Or, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, reprezintă o metodă de apărare și un drept al acestuia de a nu se auto incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală.

În ședința de judecată, s-a constatat cu certitudine intenția, motivul și scopul săvârșirii faptei incriminate, fiind stabilită legătura de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și urmările social periculoase.

Referitor la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a constatat, că prima instanță i-a aplicat inculpatului, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probațiune de 2 ani, potrivit art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe potrivit căreia aplicarea pedepsei inculpatului cu suspendarea condiționată a executării acesteia, este una echitabilă, care va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, precum și a altor persoane. Or, prima instanță nu a luat în considerație faptul că Șendrea (la moment Grițco) Oleg, este anunțat în căutare, se eschivează de la prezentarea în ședințele de judecată și de la examinarea cauzei în termen rezonabil, nu și-a recunoscut vina și nu s-a căit pentru cele săvârșite.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că în speță, infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau închisoare de până la 3 ani, infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave, aceasta fiind săvârșită cu intenție directă de persoana vinovată.

Circumstanțe atenuante și agravante în baza art. 76, 77 Cod penal, în privința inculpatului, nu au fost stabilite.

În acest context, instanța de apel, a conchis că efectuând o analiză complexă a personalității inculpatului, o pedeapsă echitabilă pentru acesta este pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

7. Inculpatul fără a invoca un temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, la data de 07 iulie 2022, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei și nu s-a expus asupra admisibilității, pertinentei, concludenței, veridicității și utilității probelor administrate la materialele cauzei penale, precum și nu s-a

pronunțat asupra motivelor invocate de partea apărării în apel.

Prin urmare, menționează că în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, martorul Crăciun Serghei a confirmat faptul că nu a pătruns în domiciliul părții vătămate. Or, partea acuzării nu a analizat probele pe care se întemeiază învinuirea, ceea ce contravine principiilor generale ale procesului penal.

La fel precizează că a luat cunoștință cu decizia instanței de apel din 08 decembrie 2021, la data de 27 iunie 2022, din motiv că cauza penală a fost examinată în lipsa sa, fapt ce i-a încălcat drepturile garantate de Constituție, CEDO și Codul de procedură penală.

Mai mult, susține că la materialele cauzei lipsește dovada înștiințării sale despre ora, data și locul ședinței de judecată. La data examinării cauzei în instanța de apel, se afla peste hotare, fapt confirmat prin anexa pașaportului.

În opinia inculpatului, instanța de apel greșit a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa sa, în contextul în care lipsesc careva probe care să demonstreze că a cunoscut despre faptul că pe rolul Curții de Apel Chișinău, se află spre judecare apelul procurorului.

Astfel, conchide inculpatul că i-a fost încălcat dreptul de a participa personal la judecarea cauzei în instanța de apel, or, nu s-au stabilit careva temeieri privind examinarea cauzei în lipsa sa.

8. Procurorul a depus referință la recursul declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 08 decembrie 2021, (f.d.215-217, vol.I), cu participarea avocatului Andrușciac Victor în numele inculpatului, care a fost înștiințat despre ziua pronunțării deciziei motivate, stabilită pentru data de 12 ianuarie 2022, ora 14:00.

De asemenea, instanța de recurs atestă că avocatul Andrușciac Victor în numele inculpatului, la data stabilită pentru pronunțarea deciziei motivate, nu s-a prezentat în ședința de judecată, însă copia acesteia i-a fost expediată pentru cunoștință (f.d.236, vol.I).

Totodată, Colegiul penal reține că la examinarea cauzei în ordine de apel, inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg, nu a fost prezent, din care motiv la data de 03 noiembrie 2021, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, inculpatul a fost anunțat în căutare (f.d.209-211, vol.I), iar la data de 26 noiembrie 2021, în privința acestuia a fost pornit dosarul de căutare nr. 2021010378 (f.d.212, vol.I).

La caz, termenul de declarare a recursului se calculează din 13 ianuarie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 14 februarie 2022, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când în speță potrivit ștampilei oficiului poștal, aplicată pe plic (f.d.7, vol.II), recursul a fost declarat la 07 iulie 2022, de către inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal precizează că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, inculpatul și partea apărării urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de către aceștia, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art. 231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat de inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

10. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Șendrea (la moment Grițco) Oleg xxxxx, împotriva deciziei deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion